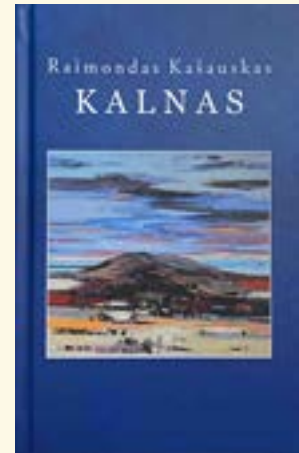

Raimodas Kašauskas savo apsakymuose, vaizdiniuose lieka ištikimas gimtajai ŽEMAITIJAI:

Knyga „Kalnas“ (2023 m.)

Parengė Jurgis ŽELVYS

Nuotraukoje – R. Kašauskos knygos „Kalnas“ (Vilnius, 2023) viršelis

Šiais metais skaitytojai sulaukė naujos rašytojo prozininko Raimondo Kašausko knygos trumpu pavadinimu „Kalnas“. Joje spausdinami jo paties gyvenimo potyrių padiktuoti apsakymai, pamatymai ir 1990–2021 m. spaudoje paskelbti įvairių autorių interviu su R. Kašausku. Knygos viršelį puošia jo su-naus Arvydo Kašausko tapybos darbas.

R. Kašauskas gimė 1934 m. spalio 10 d. Telšių rajono Birikų kame. Baigęs Telšių Žemaitės vidurinę mokyklą (dabar gimnazija), studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete ir jį baigė 1958 metais. Studijuodamas pradėjo dirbti žurnalo „Genys“ redakcijoje, 1970-aisiais perėjo dirbti į Lietuvos rašytojų sąjungos mėnesinį literatūros, meno, kritikos ir publicistikos žurnalo „Pergalės“ redakciją, 1961 m. tapo Lietuvos rašytojų sąjungos nariu, vėliau, 1970–1973 m., pats dirbo šioje sąjungoje, o vėliau atsidėjo kūrybiniam darbui. Yra parašęs ir išleidęs arti 30-ies prozos knygų. Tai apsakymų rinktinės, apsakos, romanai. Yra ir prozos kūrinių vaikams. Jo knygų išleista ir azerbaidžaniečių, bulgarų, estų, latvių, lenkų, rusų, slovakų, vokiečių kalbomis.

Pagal R. Kašausko 1982 m. išspausdintą apysaką „Žaliuojančios kalvos“ 1984 m. sukurtas kino filmas „Sūnus palaidūnas“ (rež. Marijonas Giedrys, 1933–2011), o pagal 1975 m. romaną „Mažos mūsų nuodėmės“ – 1979 m. filmas tuo pačiu pavadinimu (rež. Henrikas Šablevičius, 1930–2004).

Pasak literatūrologo Algio Kalėdos (1952–2017), R. Kašausko kūriniuose vaizduojama kaimo buitį ir kasdienybę, inteligentų išgyvenimai, šviesesnės būties ieškančio individo dvasios kolizijos. Vyrauja dorinės problemos, meilės, išdavystės, atsakomybės, prierašumo žemei motyvai. Savo prozos kūriniuose jis yra sukūręs simbolinį, apibendrintą

žemaičių miestelį Juodsodę. Rašytojas siekia parodyti konfliktiškus XX a. 6–9 dešimtmečio Lietuvos kaimo gyvenimo aspektus, derina epinę naraciją ir psichologiškumą. Savo kūriniuose autorius dažnai savo žvilgsnį nukreipia į gimtąsias vietas – Žemaitiją. Ne išimtis ir jo naujausia knyga „Kalnas“. Pristatydamas ją skaitytojams autorius rašo: „*Ir lenkiu galvą prieš tave, gimtoji Žemaičių žeme. Prieš tavo šimtmečių tiesą ir kančias, stiprybę ir atkaklumą, prieš tavo duoną ir vandenį. Prieš tave tokią, kokia tu man esi. Visada sakysim apie vienas kitą tikrai tiesą – net ir rūščiausiam teisme.*

Aš čia – ne egzotikos ieškantis turistai, ne pastorales kuriantis svajotojas. Aš tiesiog noriu būti ir gyventi su tavim. Aš tau ne vienintelis, bet tu man – viena. Todėl ir noriu būti savas.“

Knyga pradedama apsakymu „Kalnas“, kuris jau pirmaisiais sakiniais nutiesia skaitytojams kelią į autoriaus gimtąją Žemaitiją: „*Rodos, tereikėjo susirasti žemės pėdą, kurioje stovėta prieš daugel metų, kad atkurtų tarytum prabėgusio laiko aprintus gimtojo kampo bruožus. Toli į rytus, iki pat girių, driekėsi tuščia lyguma, šiaurėje ėjo plentas ir dunksojo mažas, pusiau mūrinis, pusiau medinis miestelis, vakaruose, kur švietė jau žemai pasvirusi saulė, ant kalvų bolavo didelio miesto mūrai, į dangų šovė bažnyčios bokštas, o pietuose brėžėsi ilga kuprota kalvų ketera. [...]*“. Šis apsakymas 2021 m. paskelbtas žurnale „Metai“ (Nr. 7), o jo elektroninė versija internete viešinama adresu <https://www.zurnalasmetai.lt/?p=16015>.

Dėkodami rašytojui už sutikimą, šiame el. žurnalo „Žemaičių žemė“ numeryje pateikiame knygoje „Kalnas“ išspausdintus du apsakymus – „Amžių liepa“ (parašyta 2020 m.) ir „Sapnų žvėris“ (2015m.), kuriais autorius vis sugrįžta ir sugrįžta į tėviškės laukus, metus, kai gyventa Žemaitijoje.